

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR DE EDUCAȚIE TIMPURIE COMPLEMENTARE A COMUNEI TEACA

UAT COMUNA TEACA

**„STRATEGIA DE DEZVOLTARE A
SERVICIILOR DE EDUCAȚIE TIMPURIE
COMPLEMENTARE A COMUNEI TEACA”**

FOAIE DE SEMNĂTURI

COORDONATOR/ MANAGER DE PROIECT

.....

ELABORATOR STRATEGIE

.....

ELABORATOR STRATEGIE

.....

ELABORATOR STRATEGIE

.....

ELABORATOR STRATEGIE

.....

ELABORATOR:

PRIMĂRIA COMUNEI TEACA

CAPITOLUL I. INTRODUCERE

Primii ani de viață sunt cei mai importanți având în vedere faptul că acum are loc cea mai rapidă dezvoltare a creierului, creându-se astfel premisele pentru progresul ulterior al individului, iar neglijarea procesului de dezvoltare are consecințe dificil de compensat ulterior.

UNESCO a definit educația timpurie drept perioada vieții copilului de la concepție până la vârsta de 8 ani. În Uniunea Europeană, conceptul este ceva mai flexibil, ținând seama că educația este unul dintre domeniile în care statele membre și-au păstrat dreptul de decizie. Astfel, educația timpurie este cuprinsă între naștere și vârsta primului an obligatoriu de școală.

În conformitate cu art. 23, alin (1) din Legea Educației Naționale, educația timpurie este cuprinsă între 0 și 6 ani, fiind formată din nivelul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare. De asemenea, prin modificările și completările aduse Legii în anul 2019 (art. 16 și 24) s-a decis extinderea treptată a învățământului obligatoriu spre educație timpurie, astfel că grupa mare din învățământul preșcolar a devenit obligatorie în anul 2020, grupa mijlocie va deveni obligatorie până cel mai târziu în anul 2023, iar grupa mică până în anul 2030. În aceste condiții, politica educațională privind educația timpurie, anterior reprezentată prin acte normative sectoriale și, de regulă, fără o viziune coerentă, începe să se contureze și să producă efecte. Pentru dezvoltarea unei strategii integrate pentru educație timpurie, elementele fundamentale pentru asigurarea unor condiții favorabile tuturor copiilor și familiilor lor sunt:

- infrastructură favorabilă pentru toți copiii;
- programe și servicii pentru grupuri specifice de copii și familii;
- programe și servicii pentru copiii cu dizabilități și familiile lor.

Dacă programele și serviciile specifice (educație, sănătate, social) sunt furnizate de instituțiile competente, asigurarea condițiilor prin infrastructură și dotări este în responsabilitatea autorității publice locale, așa cum este stipulat de altfel în Legea Educației: art. 20, alin. (1) și (2) și art. 112, alin. (1).

Pentru asigurarea unui proces de dezvoltare corespunzător cu aspirațiile și nevoile fiecărei persoane în parte, autoritatea locală trebuie, astfel, să asigure condiții optime de infrastructură educațională la care să aibă acces egal și facil toți potențialii beneficiari. De calitatea infrastructurii de educație și a dotărilor sale depinde în mare măsură calitatea procesului educațional și efectele sale asupra copiilor/elevilor. Astfel, este esențial ca în procesul decizional privind realizarea unei investiții să se analizeze contextul urban și evoluția demografică a acestuia (amplasarea investiției pentru facilitarea accesului la serviciile de educație și sustenabilitatea acesteia pe termen lung) și modul în care activitățile de educație sunt gândite a se desfășura pentru ca eficiența lor să fie maximizată (calitatea documentației tehnico-economice). Mai mult, întrucât achizițiile din primii ani de viață ai copiilor (de la naștere până la intrarea în școală) sunt esențiale pentru

susținerea procesului de dezvoltare ulterior, trebuie realizate investiții în educația timpurie în egală măsură cu cele privind infrastructura școlară.

Având în vedere extinderea obligativității educației începând cu anul 2023 pentru copiii cu vârste de patru ani, a dinamicii demografice locale și a unor oportunități de finanțare a investițiilor în infrastructura de educație timpurie (Planul Național de Redresare și Reziliență, Programul Operațional Regional 2021-2027), Strategia a fost elaborată pentru a fundamenta deciziile autorității locale cu privire la tipul, locul și dimensiunile investițiilor. În acest scop, ea a fost fundamentată pe:

- profilul demografic al comunei, cu detalii pentru categoria de vârstă 0-6 ani (corespunzătoare nivelelor de educație timpurie);
- inventarul infrastructurii educaționale existente la nivelul comunei (creșe, grădinițe);
- prognozele privind necesarul de unități/spații/dotări educaționale raportate la prognozele privind evoluția populației de vârstă școlară;
- nevoia de integrare și acces la infrastructura și serviciile de educație a copiilor cu dizabilități, din grupuri sociale dezavantajate

Investițiile în infrastructura de educație, indiferent de nivel, sunt reglementate printr-o serie de acte normative generale și speciale. Acestea acoperă o paletă largă de aspecte: de la cele privind organizarea activității educative pe grupe/clase și numărul maxim de copii/elevi acceptat în acestea sau aspecte privind asigurarea calității actului de educație până la cele privitoare la igiena, sănătatea și siguranța persoanelor. Principalele acte normative care stabilesc cadrul de realizare a investițiilor în infrastructura de educație timpurie sunt:

- Legea Educației Naționale;
- HG nr. 566/2022 privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară
- Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea OUG nr. 75/2.07.2005 privind asigurarea calității educației;
- HG nr. 517/10.08.2016 privind aprobarea categoriilor de construcții și amenajări care se supun avizării și/sau autorizării privind securitatea la incendiu;
- OMS nr. 1.456 din 25 august 2020 pentru aprobarea Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor;
- OMAI nr. 129/25.08.2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind avizarea și autorizarea de securitate la incendiu și protecție civilă;
- OMECTS nr. 4688/29.06.2012 Ghidul general - Calitate în școala din România prin standarde și standarde de referință;
- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 343/2017 pentru modificarea HG nr. 273/1994 privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora;
- HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico- economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 525 din 27.06.1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism.

Investițiile în infrastructura de educație nu sunt deloc necostisitoare și nici ușor de realizat, condițiile impuse de diferitele acte normative fiind foarte stricte, uneori chiar exagerate. În aceste condiții, pentru a degreva bugetul local de povara investițiilor majore privind construirea și dotarea de unități de infrastructură educațională, este de preferat utilizarea tuturor oportunităților de finanțare nerambursabilă existente. În prezent, finanțarea investițiilor în infrastructura educațională este asigurată, exceptând bugetul local, din bugetul de stat precum și fonduri europene. Pentru perioada de programare 2021-2027, cu implementare până cel mai târziu la finalul anului 2029, sunt disponibile următoarele tipuri de finanțări:

- **Planul Național de Redresare și Reziliență → Pilonul VI. Politici pentru noua generație, Componenta C15 - Educație (termen de implementare până la 30.06.2022).** În cadrul acestei componente, una dintre cele șase subcomponente se referă la „*educația și îngrijirea copiilor preșcolari: dezvoltarea unui sistem unitar, favorabil incluziunii și de calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, care să îmbunătățească accesul și participarea copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani, pe baza unui mecanism eficient de cooperare inter-instituțională și de coordonare intersectorială*”. Reformele asumate prin plan vor fi completate cu investiții în infrastructura specifică. Astfel, obiectivul principal al componenteii investiționale este sporirea capacității sistemului de educație timpurie prin crearea de creșe pentru a îmbunătăți accesul și participarea la servicii standard de educație și îngrijire timpurie. Întrucât în ultimii ani sistemul de educație antepreșcolar nu a beneficiat de investiții semnificative, în comparație cu cel preșcolar, iar rata de cuprindere este scăzută, PNRR va fi finanțat doar investițiile în infrastructura educațională antepreșcolară. Criteriile pentru acordarea granturilor sunt următoarele:
 - existența unei strategii la nivel local de dezvoltare a serviciilor de educație timpurie;
 - numărul copiilor cu vârsta până în 3 ani raportat la capacitatea de cuprindere a serviciilor existente pe o rază de maximum 2-6km;
 - numărul de cereri din partea părinților ce nu au fost soluționate (minim 50);
 - analiză a nevoilor, ținând seama de nevoile specifice ale comunităților marginalizate;

- clădirile nou construite vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20 % mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero conform orientărilor naționale, ceea ce se va asigura prin certificate de performanță energetică.

CAPITOLUL II. ANALIZA DIAGNOSTIC

II.1 Metodologie

Datele statistice pe baza cărora se fundamentează Strategia au fost obținute astfel:

- date demografice:
 - Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne;
 - Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor (SPCLEP) Teaca;
 - baza de date statistice Tempo on-line disponibilă la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>;
- date privind populația și infrastructura școlară:
 - unitățile de învățământ de pe raza comunei Teaca
 - datele publice privind rețeaua școlară disponibile la <https://www.siiir.edu.ro/carto/#/retea>

Infrastructură

- *Premise cu caracter general, aplicabile ambelor niveluri de educație:*
 - Analiza situației proprietății asupra infrastructurii educaționale a avut drept scop identificarea clădirilor care pot face obiectul unor investiții din fonduri publice și europene (cele aflate în proprietatea/administrarea UAT);
 - Evaluarea stării tehnice a infrastructurii, în vederea fundamentării măsurilor și intervențiilor necesare, acolo unde este cazul. Analiza s-a realizat prin corelarea informațiilor privind vechimea clădirilor, data și tipul ultimei intervenții, investițiile cu care instituțiile de educație figurează în lista de investiții aprobată de Consiliul Local al Comunei Teaca. Aceste date au fost corelate totodată cu informațiile privind caracterul adecvat al utilităților de care dispun respectivele instituții.
- *Educație antepreșcolară*
 - Modalitatea în care infrastructura de profil asigură respectarea dispozițiilor Legii Educației, care prevede la art. Art. 63, alin 1: „În învățământul preuniversitar, formațiunile de studiu cuprind grupe, clase sau ani de studiu, după cum urmează: a) educația antepreșcolară: grupa cuprinde în medie 7 copii, dar nu mai puțin de 5 și nu mai mult de 9”; s-a realizat în acest scop doar o analiză asupra situației existente, având în vedere că la nivelul Comunei Teaca nu există unități de tip creșă.

II.2 Repere geografice

Localitatea Teaca este așezată între dealurile din nordul Câmpiei Transilvaniei, aproximativ la jumătatea distanței dintre orașele Reghin și Bistrița, pe drumul interjudețean 15 A.

Ca centru de comună are 6 sate componente: Archiud, Ocnița, Pintic, Teaca, Viile-Tecii, Budurleni.

Trăsăturilor caracteristice unei localități rurale (zona pomi-viticolă, cu posibilități de dezvoltare a zootehniei, dar și a legumiculturii, producției cerealiere și a plantelor tehnice) li se adaugă treptat elemente de urbanism - spital modern, dotat cu aparatură completă, o casă de copii, un centru de Cruce Roșie, două cabinete medicale de medicină a familiei, un cabinet stomatologic, centru de informare turistică, ateliere de mică industrie, telefonie digitală, existența unei rețele de gaz metan, de apă potabilă, de canalizare, dezvoltarea spațiului locativ în blocuri dotate la parter cu spații comerciale etc.

Zona oferă reale posibilități dezvoltării agroturismului, constatându-se în ultima perioadă preocupări în acest sens.

2.1. Repere istorice

Prima mențiune documentară a localității este din 1318 (Theke). Localitatea a fost posesiune a mai multor familii nobiliare, iar în 1486, Teaca primește prin Bula de Aur, multe privilegii și devine o localitate cu caracter juridic apropiat celor de pe teritoriul regal. Tot din 1486 devine și târg. În 1508 are loc o mare inundație, iar în 1661 este incendiată de turci. Din 1874 până în 1884 a fost oraș, apoi redevine comună, centru administrativ pentru *plasa* Teaca, având primărie, notariat, oficiu de cadastru și secție financiară. Teaca a aparținut până în 1918 comitatului Cluj, din 1925 județului Mureș, iar astăzi este inclusă în județul Bistrița-Năsăud.

Teaca este o localitate rurală importantă a județului Bistrița-Năsăud în care învățământul are o vechime și o tradiție cu care puține localități din țară, chiar urbane, se pot mândri. Astfel, cea dintâi școală atestată documentar a fost o școală confesională în limba germane care era funcțională în anul 1403. Trebuie menționat faptul că localitatea Teaca are o profundă tradiție săsească, având în vedere faptul că sașii au fost colonizați în această zonă încă din secolele XII-XIII și este cunoscut faptul că această etnie acordă o atenție deosebită educației tinerilor.

De-a lungul timpului, în localitatea Teaca au apărut și alte școli confesionale precum: Școala Confesională Reformată în limba maghiară în 1731, Școala Românească Trivială în 1884, Școala Evanghelică în 1870, Școala Greco-Catolică în 1893. Mai târziu, debutează, după Marea Unire de la 1918, tradiția școlilor de stat românești, astfel că la 1920 este înființată Școala de Stat Românească cu ciclul primar și elementar (gimnazial). În 1962 se înființează Liceul Teoretic Teaca cu profil uman și real, iar în 1977 liceul își schimbă denumirea și profilul în Liceul Agroindustrial. În anul 1990 se revine la Liceul Teoretic Teaca cu profil uman și real, pentru ca în 1998 liceul să ia numele eroului martir al revoluției de la 1848 : Liceul Teoretic Constantin Romanu Vivu.

2.2 Repere sociale

Conform recesământului din 2011, satul Teaca are o populație de 1767 persoane, din care 1264 de români, 302 de maghiari, 175 de rromi, 26 de germani, iar comuna Teaca are o populație de 5242 de persoane din care 3548 de români, 1300 de rromi, 360 de maghiari, 33 de germani.

Structura națională la nivelul comunei:

- români 73%
- maghiari 23%
- rromi 9%
- germani 2%

Aceste date statistice arată faptul că suntem o comunitate multiethnică și multiculturală, cu influențe ale culturii și civilizației germane și maghiare.

Coexistența pe aceste locuri a populației de diverse naționalități sau etnii (români, sași, maghiari, rromi) a dat naștere unui sistem de relații bazat pe toleranță, colaborare și comunicare (mulți români vorbesc limba germană și maghiară), dar și pe o interferență a valorilor culturale și a mentalităților.

Comuna Teaca are frecvente și diverse relații de colaborare cu organizații, instituții și persoane din Germania, Austria, Olanda, Ungaria și Elveția, relații concretizate în acțiuni de sprijin și parteneriate culturale și economice.

La nivelul comunei există o bună colaborare între autoritățile și instituțiile locale (Primărie, Poliție, Biserici, Școala, U.M.S.).

Având în vedere dezvoltarea activităților de comerț, a agriculturii și cele de prelucrare a laptelui din zonă, se va cere în viitor dezvoltarea acestor calificări pe componenta I.P.

Factorii interesați sunt S.C. Muricadena, Consumcoop Teaca, Cio Euroconstruct S.R.L., S.C. Rotaviana Impex S.R.L., Profi Food S.R.L. pentru comerț și S.C. Lactomuntean etc. pentru calificări precum mecanic agricol.

2.3. Analiza mediului școlar de tip cantitativ

2.2.1 Resurse umane

2.2.1.1 Efective de elevi în anul școlar 2021-2022

ȘCOALA	ELEVI		PRESCOLARI	CADRE DIDACTICE	AUXILIAR SI NEDIDACTIC
Liceul Teaca	P-XII	349	60	50	16
Archiud	P-III	11	0	1	1
Ocnita	P-VIII	66	11	4	1
Pintic	P-VIII	96	28	6	1
Viile Tecii	P-VIII	157	36	7	1
Total		679	135	68	20

Infrastructura educațională

Conform Compartimentului Învățământ, Cultură, Culte și Sănătate de la nivelul Primăriei Comunei Teaca, cât și conform Inspectoratului Școlar Județean Bistrița Năsăud, la nivelul Comunei Teaca, rețeaua școlară este alcătuită astfel:

- Liceul Teoretic Constantin Romanu Vivu Teaca - unitate cu personalitate juridică, având în componență următoarele structuri arondate:
- Școala Primară Archiud
- Școala Gimnazială Ocnita
- Școala Gimnazială Pinticu (cu două grupe de învățământ preșcolar)

- Școala Gimnazială Viile Tecii (cu două grupe de învățământ preșcolar)
- Grădinița cu program normal Teaca
- Grădinița cu program prelungit Teaca

Efective de elevi, personal didactic, didactic auxiliar si nedidactic in anul școlar 2021-2022

SCOALA	ELEVI		PRESCOLARI	CADRE DIDACTICE	AUXILIAR SI NEDIDACTIC
Liceul Teaca	P-XII	349	60	50	16
Archiud	P-III	11	0	1	1
Ocnita	P-VIII	66	11	4	1
Pintic	P-VIII	96	28	6	1
Viile Tecii	P-VIII	157	36	7	1
Total	679		135	68	20

II.3. Situația existentă în învățământul antepreșcolar:

Astfel, din analiza datelor disponibile, se constată faptul că la nivelul comunei Teaca nu există învățământ antepreșcolar, deși solicitările există având în vedere că numărul de nou-nascuți în perioada 2020-2022 este de 123 de persoane.

II.4 Concluzii / Analiza SWOT

Toate aspectele ce caracterizează și influențează infrastructura de educație timpurie, generalizate la nivelul comunei și pentru întregul spectru al educației timpurii formează următoarea analiză SWOT:

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - număr mare de cereri pentru înscrierea copiilor în creșe; - o parte din clădiri sunt în stare generală bună, beneficiind de reabilitări și intervenții în ultimii 15 ani; - respectarea prevederilor privind amplasarea unităților de educație; - preocupare constantă a autorităților locale pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare și extindere a infrastructurii de educație. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inexistența învățământului antepreșcolar; - existența unor grădinițe ce funcționează în incinta unor școli gimnaziale; - gradul redus de dotare cu echipamente IT pentru susținerea activității didactice; - suprafața pentru desfășurarea de activități educative și recreative în aer liber este, în majoritatea cazurilor, insuficientă; - gradul ridicat de ocupare al spațiilor cu destinație de săli de grupă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - existența programelor de finanțare dedicate infrastructurii de educație timpurie: Planul Național de Redresare și Reziliență, Programul Operațional Regional Nord-Vest 2021-2027; - dezvoltarea unei politici și a unei legislații naționale coerente în domeniul educației timpurii pentru copiii cu vârste între 0 și 6 ani. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea unor investiții în infrastructură fără obținerea în paralel a angajamentului / aprobării Ministerului Educației și Cercetării de a furniza personal de specialitate pentru posturile create în unitățile noi de educație; - slaba informare a părinților cu privire la importanța educației timpurii pentru copiii lor și oportunitățile oferite de sistemul de educație.

Capitolul III. CADRUL STRATEGIC

III.1 Misiune și viziune strategică

În mod tradițional, educația și învățarea au fost considerate ca fiind două procese cvasi-separate, prima fiind dreptul/obligația familiei (cei „șapte ani de acasă”), iar cea de-a doua ținând de competența și atribuțiile școlii în vederea integrării viitorului adult pe piața muncii. În realitate, cele două componente sunt interconectate, constituind un singur proces ce se derulează încă de la naștere pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă, iar modificările Legii Educației cu privire la obligativitatea învățământului preșcolar în perspectiva anului 2030 confirmă modificarea paradigmei. În acest context, *misiunea* autorității locale este de a asigura condițiile optime de infrastructură educațională pentru toții locuitorii și colaborarea cu factorii interesați ca premise pentru creșterea calității vieții acestora.

Între cele 17 obiective pentru dezvoltare durabilă prevăzute de *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă* a Organizației Națiunilor Unite, cel de-al patrulea se referă la *Educație de calitate - Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți*, iar una dintre țintele acestuia vizează ca până în 2030 toate fetele și toți băieții să aibă acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educație preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.

Chiar și fără stabilirea acestei ținte asumată de Guvernul României, comunitatea locală indiferent dacă este vorba de autorități, instituții, organizații sau societate civilă, este direct interesată ca viitorul său, copiii, să beneficieze încă de la naștere de servicii de educație, sănătate și protecție de calitate. Astfel, fiecare copil se va bucura de sprijin și atenție corespunzătoare cu nevoile sale de dezvoltare, facilitându-i-se astfel un parcurs pozitiv de dezvoltare personală. Așadar, scopul acestei Strategii este de a-i asigura fiecărui copil din comuna TEACA accesul la educație timpurie de calitate pentru a-i da posibilitatea atingerii potențialului său în anii maturității. În acest context și plecând de la nevoile identificate anterior și a dezideratelor formulate pe parcursul consultărilor se propune următoarea *viziune* pentru anul 2030: *Creare la nivelul comunei Teaca a unei infrastructuri educaționale solide care să asigure baza necesară desfășurării serviciilor de educație timpurie pentru toți copiii, un mediu educativ modern și sigur care sprijină nevoile individuale de dezvoltare ale tuturor copiilor.*

III.2 Valori strategice

Pentru asigurarea unui nivel ridicat al calității vieții la nivel comunitar este necesar ca fiecare locuitor în parte să se bucure de acces și tratament egal din partea autorităților și instituțiilor, iar serviciile publice al cărui beneficiar este să fie furnizate la un nivel de calitate ridicat. Astfel, în analiza situației existente și adoptarea celor mai bune decizii privind finanțarea unei investiții de infrastructură educațională, aprobarea și respectarea unui set de valori specifice educației timpurii este esențială. În conformitate cu strategiile sectoriale și legislația specifică, următoarele valori vor fi respectate atât în procesul decizional cât și în cel de realizare a documentațiilor tehnico-economice ce vor fundamenta investițiile:

Valoare strategică	Prezentare
Medii de învățare de calitate	Asigurarea unor spații fizice sigure, protejate și adecvate vârstei, proiectate să faciliteze predarea și învățarea, aliniate principiilor de învățare
Echitate	Promovarea corectitudinii și imparțialității în privința investițiilor în infrastructură prin identificarea diferențelor inerente între oportunitățile și avantajele de care beneficiază unele grupuri ale populației și reacția pentru atenuarea acestora
Non-segregare	Prevenirea situațiilor în care investițiile conduc la înființarea unor noi unități de învățământ izolate sau la menținerea izolării unor unități de învățământ existente
Spații de învățare inovatoare	Crearea unor spații de învățare proiectate special pentru a promova noi abordări de predare și învățare, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor moderne
Decizii bazate pe date concrete	Luarea deciziilor privind programele sau propunerile de investiții pe baza analizei unor date de calitate
Sustenabilitate	Prioritizarea investițiilor în infrastructură care asigură protecția mediului și întreținerea eficientă raportat la costuri
Nediscriminare	Prevenirea tratamentelor inegale și incorecte în furnizarea serviciilor de educație în unitățile de învățământ
Cadru decizional holistic / cuprinzător	Luarea deciziilor privind investițiile ținând cont de toate dimensiunile analitice relevante, inclusiv tendințele demografice și nevoile pieței forței de muncă
Răspuns la nevoile locale	Prioritizarea propunerilor de investiții care răspund nevoilor comunităților deservite de unitățile de educație

III.3 Obiective strategice, măsuri

Transpunerea vizunii în realitate se va realiza prin îndeplinirea obiectivelor strategice și a măsurilor pe care aceasta le presupune, și anume:

Obiectiv strategic 1. Îmbunătățirea accesului la servicii de educație timpurie în comuna Teaca. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv următoarele măsuri trebuie realizate:

- 1.1. *Identificarea spațiilor necesare pentru edificarea unei unități de educație timpurie*
- 1.3. *Construirea de noi grădinițe*
- 1.4. *Extinderea capacității grădinițelor existente*

Obiectiv strategic 2. Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de educație timpurie pentru stimularea dezvoltării elementelor de competență. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv următoarele măsuri trebuie realizate:

- 2.1. *Reabilitarea unor grădinițe*

2.2. *Construirea și dotarea creșelor și grădinițelor cu mobilier ergonomic, materiale educaționale și echipamente IT necesare desfășurării în bune condiții a actului educațional*

2.3. *Asigurarea unor suprafețe suficiente pentru desfășurarea de activități în aer liber (spații verzi, locuri de joacă, mici grădini etc)*

2.4. *Amenajarea spațiilor de joacă din creșe și grădinițe cu echipamente și jucării corespunzătoare și adaptate tuturor vârstelor*

2.5. *Amenajarea în interiorul instituțiilor de educație a unor spații destinate activităților educative în grupe mici sau individuale pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES)*

CAPITOLUL IV. PRIORITIZAREA INVESTIȚIILOR

Principiile generale privind investițiile în infrastructura educațională din România prezentate mai jos au fost elaborate ținând cont de faptul că astfel de investiții trebuie să contribuie la creșterea accesului la educație, precum și la îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare din unitățile/instituțiile de învățământ în vederea creșterii calității. Propunerile de proiecte transmise spre evaluare de către decidenți vor fi examinate pentru a se verifica respectarea deplină a principiilor generale privind investițiile în infrastructura educațională.

În această primă etapă a procesului de evaluare a propunerilor de proiecte de investiții vor fi respectate următoarele principii:

1. Deciziile privind măsurile și investițiile în infrastructura de educație timpurie se iau pe baza unor date credibile și sprijină demersurile GR de îmbunătățire a accesului, calității și relevanței educației.

2. Investițiile în infrastructură sunt planificate și aprobate luând în considerare aspectele relevante privind educația și/ sau infrastructura, prevăzute în:

- Strategia Națională pentru Competitivitate;
- Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare;
- Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei;
- Strategia de Incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Teritorială.

3. Investițiile în infrastructură sunt planificate cu respectarea cerințelor de finanțare ale programelor operaționale pe care le accesează și în funcție de obiectivele stabilite prin politicile educaționale. Investițiile în infrastructură sunt planificate în conformitate cu principiile dezvoltării durabile, egalității de gen, nediscriminării, desegregării și non-segregării. Investițiile în infrastructură sunt planificate în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv:

- Legea educației naționale (Legea nr. 1/2011);
- Programul național de construcții de interes public (Ordonanța nr. 25/2001, cu modificările și completările ulterioare);
- Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 (articolul 42);
- Cerințele pentru reabilitarea clădirilor istorice;

- Hotărârea Guvernului nr. 1955 (din 18 octombrie 1995) pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
 - Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară;

5. După stabilirea conformității propunerilor cu principiile generale, se aplică un set de criterii și subcriterii pentru prioritizarea proiectelor eligibile de investiții în infrastructură.

Având în vedere faptul că majoritatea fondurilor disponibile în prezent pentru investiții în infrastructura de educație timpurie sunt fonduri europene, PNRR, criteriile prezentate reflectă în principal cerințele UE dar sunt suficient de flexibile pentru a respecta cerințele altor surse de finanțare.

CAPITOLUL V. PLAN DE ACȚIUNE

Responsabilitatea implementării măsurilor Strategiei va reveni autorităților publice locale, fiind parte din atribuțiile direcțiilor și serviciilor de specialitate din cadrul Primăriei Comunei Teaca.

Odată aprobată strategia și prioritizarea proiectelor decisă, planul de acțiune poate fi pus în aplicare, după cum urmează:

- *Fundamentarea investițiilor în conformitate cu măsurile și criteriile de prioritizare propuse în Strategie;*
- *Obținerea acordului ISJ/Ministerului Educației pentru alocarea resurselor umane necesare (în cazul unei investiții noi care necesită suplimentarea numărului de posturi existent);*
- *Identificarea resurselor de finanțare - în funcție de natura (investiție nouă, reabilitare, extindere etc) și amploarea investiției acestea pot fi fonduri din bugetul local sau fonduri nerambursabile (PNRR, POR etc);*
- *Planificarea investițiilor în funcție de resursele disponibile și calendarul surselor de finanțare;*
- *Achiziția documentațiilor tehnico-economice;*
- *Supervizarea elaborării documentațiilor tehnice-economice în concordanță cu principiile de calitate solicitate de actele normative specifice și recepția acestora după verificare;*
- *Elaborarea dosarului cererii de finanțare;*
- *Semnarea contractelor de finanțare cu autoritățile de management/implementare ale fiecărui program de finanțare în parte și demararea implementării proiectului;*
- *Contractarea, monitorizarea și supervizarea lucrărilor de realizare a investițiilor;*
- *Recepția lucrărilor și inaugurarea investiției.*

Pe tot parcursul acestui proces reprezentanții autorității locale vor colabora cu reprezentanți ai instituțiilor din domeniile educației, sănătății și serviciilor sociale pentru proiectarea și realizarea investiției în concordanță cu nevoile și specificul utilizatorilor și având drept scop siguranța, confortul și bunăstarea copiilor cu vârste între 0 și 6 ani.

De asemenea, încă din primele etape de lucru se va avea în vedere comunicarea cu beneficiarii investiției (părinții/tutorii copiilor cu vârste între 0-6 ani sau viitori părinți) atât pentru înțelegerea importanței educației timpurii în procesul de dezvoltare al copiilor cât și pentru a avea la dispoziție toate informațiile necesare cu privire la infrastructura existentă și în curs de realizare.

CAPITOLUL VI. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Succesul strategiei depinde în proporții egale de voința politică și de motivația și implicarea specialiștilor/practicienilor. În vederea îndeplinirii viziunii și a atingerii obiectivelor strategice propuse este necesară, de asemenea, monitorizarea și evaluarea periodică a îndeplinirii măsurilor aferente fiecărui obiectiv în parte și măsurarea impactului acestora prin analizarea indicatorilor. Investițiile publice, în general, trebuie decise în urma unor dezbateri publice, iar apoi monitorizate și evaluate din perspectiva impactului lor de către specialiști și comunitatea largită. Cu atât mai mult este cazul investițiilor ce vizează infrastructura și serviciile de educație timpurie ce presupun cooperarea unor actori din domenii diverse (educație, sănătate, servicii sociale) în beneficiul copiilor aflați în primii ani de viață. Astfel, procesul de monitorizare și evaluare a Strategiei implică un număr extins de instituții, organizații interesate precum și reprezentanți ai copiilor: părinții/tutorii legali. Mai mult, o abordare inovativă presupune și consultarea copiilor cu privire la spațiile și dotările acestora. Întrucât sunt beneficiarii direcți ai acestora, iar opinia lor este, până la un punct, relevantă, consultarea lor (în forme specifice vârstei) trebuind a fi avută în vedere de specialiști.

Procesul colaborativ și transparent este, așa cum s-a arătat în capitolul anterior, demarat încă din perioada implementării măsurilor Strategiei odată cu realizarea efectivă a fiecărei investiții în parte. De altfel, în vederea respectării valorilor strategice adoptate, implicarea specialiștilor din instituțiile partenere (educație, sănătate, servicii sociale) este de dorit să se realizeze încă din etapa realizării temei de proiectare pentru elaborarea documentației tehnico-economice. Procesul va continua în sens lărgit prin monitorizarea și evaluarea realizării măsurilor în ansamblul lor, iar pentru această etapă este importantă crearea și/sau utilizarea rețelelor de actori activi în educația timpurie. Aceste rețele, a căror existență recentă este preponderent informală, sunt esențiale în vederea asigurării unui proces de monitorizare și evaluare transparent și corect. În acest sens, pentru a se asigura un bun control în implementarea SIET-ului este avută în vedere constituirea unei comisii de monitorizare ce va reuni specialiști, practicieni și decidenți din autorități, instituții și organizații relevante pentru educația timpurie.